

Quickscan Ursulineweg 5a te Leusden

Oriënterend onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet

C.J. Blom

Colofon

Status: Definitief

Project: BE/2015/48

Datum: 28 april 2015

Samensteller(s): ing. C.J. Blom

Opdrachtgever:

PlanRO bureau voor ruimtelijke ordening

PLANRO
Vuursalamander 78
3824 VJ Amersfoort

Disclaimer

Blom Ecologie is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie.

© Blom Ecologie / PlanRO

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Voorwoord

Voor u ligt de rapportage 'Quickscan Ursulineweg 5 te Leusden'. Deze rapportage dient ter onderbouwing van een beoogde bestemmingsplanwijziging aan de Ursulineweg 5 te Leusden. De locatie bestaat thans uit oude(re) kassen en twee weidepercelen. Beide eigenaren, de familie Sewalt en de heer A.P. Hilhorst, zijn voornemens om 4 woningen te ontwikkelen op de locatie. In opdracht van de eigenaren/initiatiefnemers verzorgt PlanRO de ruimtelijke onderbouwing.

In het kader van bovenstaande voorgenomen ontwikkelingen vinden allerhande werkzaamheden plaats die mogelijk een negatief effect hebben op beschermde flora en fauna en beschermde leefgebieden. In het kader van de Flora en faunawet zijn de initiatiefnemers verplicht een oriënterend onderzoek uit te laten voeren naar de mogelijke negatieve effecten voor beschermde flora en fauna en beschermde gebieden.

Namens de initiatiefnemers heeft PlanRO aan Blom Ecologie opdracht verleend, om de betekenis van het plangebied voor (potentieel) aanwezige beschermde soorten te beoordelen alsmede de effecten van de voorgenomen handelingen daarop. In deze rapportage worden de bevindingen beschreven en geadviseerd hoe deze te interpreteren en in de praktijk te hanteren.

Inhoud

Voorwoord	3
1 Inleiding	7
1.1 Aanleiding en doel	7
1.2 Oriënterend onderzoek (QuickScan)	8
1.3 Wettelijk kader Flora- en faunawet	9
2 Plangebied en voorgenomen ingreep	11
2.1 Gebiedsbeschrijving	11
2.2 Huidige situatie plangebied	11
2.3 Voorgenomen ingreep	13
3 Resultaten inventarisatie	15
3.1 Vaatplanten	15
3.2 Zoogdieren	15
3.3 Reptielen	18
3.4 Amfibieën	18
3.5 Vissen	19
3.6 Vlinders, libellen en overige ongewervelden	19
3.7 Vogels	19
3.8 Gebiedsbescherming	21
4 Conclusie en aanbevelingen	23
4.1 Conclusies beoordeling Flora- en faunawet	23
4.2 Aanbevolen maatregelen en handelingen	23
5 Literatuur	25

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De gemeente Leusden heeft ter revitalisatie van het gebied 't Spieghel een masterplan opgesteld. In het gebied zijn van oudsher vele kleine(re) agrarische bedrijven, tuinderijen en kwekerijen aanwezig. De bedrijven zijn niet toekomstbestendig en krijgen middels het masterplan een nieuwe functie.

In het masterplan is de ontwikkeling van woon-werkkavels voorzien aan de noordzijde van de Ursulineweg. Aan de zuidzijde van de Ursulineweg zijn een tuincentrum en twee braakliggende terreinen gesitueerd. De percelen zijn eigendom van de familie Sewalt en de heer A.P. Hilhorst. Beide eigenaren zijn voornemens om op de locatie 4 woningen te ontwikkelen en de bedrijfswoning te bestemmen als reguliere vrijstaande woning. In het kader van de beoogde kwaliteitsimpuls voor het gebied heeft de gemeente Leusden toegezegd de aanvraag in behandeling te nemen.

De beoogde ontwikkeling leidt tot de sloop van het tuincentrum en de ontwikkeling van de braakliggende gronden. Op hoofdlijnen zullen de volgende activiteiten plaatsvinden: sloop/ontmanteling opstallen, vellen struiken, bouwrijp maken/egaliseren van het terrein, bouwwerkzaamheden en herinrichting terrein.

De werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna. De initiatiefnemers zijn verplicht onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ingreep daarop alsmede de effecten op beschermde leefgebieden. Middels een ecologische quickscan wordt de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

Namens de initiatiefnemers heeft PlanRO, Blom Ecologie verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezige beschermde natuurwaarden en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterende onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Flora- en faunawet, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de werkzaamheden?
- Leiden de werkzaamheden, gelet op de verwachte negatieve effecten, tot overtreding van de Flora- en faunawet?
- Welke beschermde gebieden liggen binnen de invloedssfeer van de projectlocatie en welke potentiële effecten treden op?

1.2 Oriënterend onderzoek (QuickScan)

QuickScan

Een QuickScan is een oriënterend onderzoek waarbij een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De QuickScan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen. De QuickScan geeft uitsluitsel voor het (direct) uit kunnen voeren van de werkzaamheden, vervolgonderzoek en/of een ontheffingsaanvraag.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Voor de inventarisatie van watergangen wordt gebruikt gemaakt van een (elektrisch) schepnet.

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 10 april 2015. De inventarisatie is uitgevoerd op de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 0/8 bewolkt (mistig), 15° Celsius en windkracht 2-3 (Bft.).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Tabel 1. Overzicht van waarnemingen van beschermde- en Rode-Lijstsoorten in twee kilometerhokken waarbinnen het plangebied is gelegen (bron: natuurloket.nl).

156 - 461	vaatplanten	mossen	korstmossen	paddenstoelen	zoogdieren	vogels	amfibieën	reptielen
Rode-Lijstsoorten	10		1	2	4	28		1
Ffwt soorten tabel 1	4				10		3	
Ffwt soorten tabel 2+3	2				9			2
Ffwt vogels						126		
Hrl soorten bijlage II								
Hrl soorten bijlage IV					7			
Aantal soorten	292		11	9	22	141	3	2
Detailering 0-0.25/0.251-1/ groter 1km ²	56%/38%/6%		92%/8%/0%	22%/11%/67%	68%/1%/32%	37%/14%/49%	100%/0%/0%	100%/0%/0%
Volledigheid onderzoek	goed	niet	redelijk	onbepaald	onbepaald	goed/slecht	goed	goed
Onderzoekperiode	1995-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015
	vissen	dagvlinders	macronachtvlinders	micronachtvlinders	libellen	sprinkhanen en krekels	overige ongewervelden	zeeorganismen
		2			1			
	1	1						
	1							
	6	21	3	2	18	4	5	
	64%/0%/36%	35%/3%/61%	25%/0%/75%	50%/0%/50%	78%/0%/22%	100%/0%/0%	67%/0%/33%	
	redelijk	goed	onbepaald	onbepaald	goed	onbepaald	onbepaald	niet
	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015

Flora en fauna gegevens van het Natuurloket geven een eerste indruk van de mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied. De aangeleverde gegevens van het Natuurloket zijn beschikbaar vanaf kilometerhokniveau (1 km²). Voor het oriënterend onderzoek zijn gegevens opgevraagd van het plangebied, km-hok 156/461. Tabel 1 geeft een overzicht van waarnemingen van beschermde- en/of Rode-Lijstsoorten.

1.3 Wettelijk kader Flora- en faunawet

De Flora en faunawet beschermt ongeveer 500 kwetsbare *soorten* middels het '*nee, tenzij*' principe. Daarnaast geldt voor alle in het wild levende planten en dieren en hun omgeving de *zorgplicht*. De beschermde flora en fauna zijn naar gelang hun status opgenomen in *tabel 1, tabel 2 of tabel 3* van de Flora en faunawet. Alle *vogels* in Nederland hebben dezelfde beschermde status.

Soortenbescherming

De Flora- en faunawet beschermt soorten en hun leefomgeving, individuele planten en dieren zijn ondergeschikt aan het soortbelang. Het gunstig voortbestaan van de soort mag niet in gevaar komen.

Nee, tenzij

Het basisprincipe in de Flora- en faunawet is het verbod op beschadiging van beschermde planten en dieren en hun leefomgeving. Ruimtelijke ingrepen mogen niet plaatsvinden tenzij beschermde flora en fauna niet beschadigd en verstoord worden. Bij sommige ruimtelijke ingrepen is schade echter onvermijdelijk. Een wettelijke verplichte natuurtoets geeft vervolgens uitsluiting voor een vrijstelling, een ontheffingsaanvraag of een afkeuring.

Belangrijke verbodsbepalingen ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen zijn de artikelen 8 t/m 12 (Ff-wet).

Artikel 8. Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11. Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12. Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Zorgplicht

Naast de door de Flora- en faunawet beschermde diersoorten geldt voor alle in het wild levende dieren de algemene zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving.

Tabel 1: Algemene soorten

Voor de algemene soorten geldt een vrijstelling bij bestendig beheer, -onderhoud en gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze activiteiten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen in artikelen 8 t/m 12. Voor andere activiteiten dient een ontheffingsaanvraag ingediend te worden (lichte toets).

Tabel 2: Overige soorten

Voor de overige soorten geldt een vrijstelling bij bestendig beheer, -onderhoud en –gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen mits gehandeld wordt volgens een, door de minister, goedgekeurde gedragscode. Voor alle andere activiteiten dient een ontheffingsaanvraag ingediend te worden (lichte toets).

Tabel 3: Soorten Bijlage IV Habitatrichtlijn / bijlage 1 AMvB

Afhankelijk van de werkzaamheden geldt een vrijstelling met een, door de minister goedgekeurde gedragscode of een ontheffingsaanvraag (uitgebreide toets). Voor ruimtelijke ontwikkeling en –inrichting geldt altijd een ontheffingsaanvraag. Ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen wordt alleen in specifieke situaties verleend.

Algemeen geldt dat ontheffing voor ruimtelijke ontwikkelingen wordt verleend wanneer er ‘dwingende reden van groot openbaar belang’ zijn en wanneer volksgezondheid en veiligheid in het geding zijn en er sprake is van (voorkoming van) ernstige schade.

Vogels

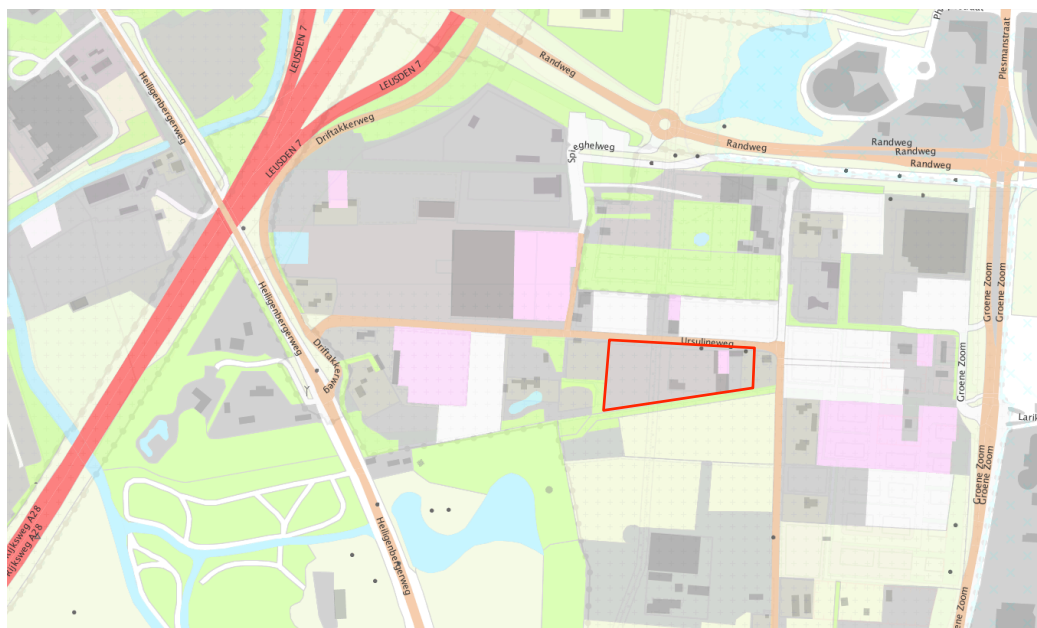
Alle vogelsoorten in Nederland genieten dezelfde bescherming. Voor de vogelsoorten geldt een vrijstelling bij bestendig beheer, -onderhoud en –gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen mits gehandeld wordt volgens een, door de minister, goedgekeurde gedragscode. Voor alle andere activiteiten moet een ontheffing worden aangevraagd (uitgebreide toets).

De meeste vogels hebben in het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli) een vaste rust- en verblijfplaats. De nestlocatie van een aantal (kwetsbare) vogelsoorten is het jaarrond beschermd. Ook met betrekking tot de verbodsbepalingen is vooral het broedseizoen een kwetsbare periode.

2 Plangebied en voorgenomen ingreep

2.1 Gebiedsbeschrijving

De planlocaties is gelegen aan de Ursulineweg 5a te Leusden (fig. 1). De directe omgeving bestaat uit paardenweiden, braakliggende terreinen t.b.v. woningbouw (zie aanleiding), bedrijventerrein en infrastructuur. Aangrenzend aan de achterzijde van de planlocatie (zuiden) is het hippisch complex/pensionstal 'Klein Heiligenberg' gesitueerd. Ten westen, op een afstand van 200-300 meter, is de autosnelweg A28 gelegen. Ten zuidwesten (deels aangrenzend aan de locatie) is de Heiligenbergerbeek en een klein natuurterrein aanwezig. De kern en omliggende woonwijken van Leusden liggen te oosten van de planlocatie.

Figuur 1 Ligging en omvang van de planlocatie aan de Ursulineweg 5 te Leusden (bron kaartmateriaal: ruimtelijkeplannen.nl).

2.2 Huidige situatie plangebied

De planlocatie bestaat uit (van oost naar west): weide, tuincentrum, woning en tuin Ursulineweg 5a en braakliggend terrein. De weide grenst aan de regulier vrijstaande woning Ursulineweg 5. De afscheiding bestaat uit een hekwerk van gaas. Het tuincentrum bestaat uit een overdekt gedeelte en een buitenterrein/oprit. De overdekte delen bestaan grotendeels uit kleine kasdelen (glas) en enkele geïsoleerde ruimtes. De voorzijde is in gebruik als winkel t.b.v. tuincentrum, in het achterste deel zijn diverse opslagruimtes. De woning aan de Ursulineweg 5a is tegen de achtergrond van het perceel gesitueerd, het omliggende terrein bestaat een oprit, terras, hagen en een tuin met veel wintergroene struiken. Het braakliggende terrein is met name begroeid met gras, een klein gedeelte is verhard en wordt gebruikt als parkeerplaats voor aanhangers en een caravan. Langs de gehele achterzijde van de locatie is een houtwal en droge sloot/greppel aanwezig. De woning aan de Ursulineweg 5a en de tuin worden in oorspronkelijke staat behouden.

Figuur 2 Fotografische indruk van de planlocatie in oost-westelijke richting. De woning aan de Ursulineweg 5 (foto 1), maakt geen deel uit van de locatie.

2.3 Voorgenomen ingreep

De ruimtelijke activiteiten zullen op hoofdlijnen bestaan uit de volgende werkzaamheden:

- Sloop van tuincentrum. De werkzaamheden bestaan uit algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal.
- Kap van struiken t.b.v. transport, sloop en bouw
- Bouwrijp maken percelen (graafwerkzaamheden, egalisatie etc.)
- Realisatie woningen (figuur 3). De activiteiten bestaan uit allerlei werkzaamheden zoals: metsel-, timmer-, elektra, loodgieters-, en stucwerkzaamheden.

Figuur 3 Verkavelingsplan en impressie (bron: ruimtelijke onderbouwning 't Spieghel, PlanRO).

3 Resultaten inventarisatie

3.1 Vaatplanten

Op alle locaties zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde vaatplanten of sporen en/of delen hiervan aangetroffen. De houtwal langs de achterzijde van het perceel bestaat uit algemene struiken en bomen zoals: berk, braam, wilg, zwarte els en vlier. Er is nauwelijks sprake van ondergroei. De braakliggende terreinen/weiden zijn begroeid met gras en in lage aantallen algemene kruidachtige vegetatie zoals: akkerdistel, paardenbloem, brandnetel, kruiskruid, en zuring. In de weide naast Ursulineweg 5 zijn de restanten (stobben) van een essenhaag zichtbaar.

De tuin rondom de woning aan de Ursulineweg 5a is aangeplant met veel (wintergroene) struiken en planten zoals: conifeer, spar, buxus, klimop, wilg en magnolia. In de voortuin staat tevens een, met klimop begroeide, treurwilg. Langs de westzijde van de oprit en woning is een goed ontwikkelde coniferen haag aanwezig.

Voor alle percelen geldt dat deze intensief gebruikt zijn (geen relevante zaadbank aanwezig) en onderhouden worden. De braakliggende terreinen zijn weliswaar niet in gebruik echter wordt er wel een intensief maaibeheer toegepast. Zwaarder en strikt beschermde soorten stellen vaak specifieke eisen aan hun leefomgeving. Gelet op de inrichting, het gebruik, de landelijke verspreiding van beschermde soorten en de (a)biotische omstandigheden met betrekking tot de habitatvoorkeuren op de planlocatie worden deze soorten dan ook niet verwacht.

3.2 Zoogdieren

Op de locaties zijn tijdens het veldbezoek geen sporen en/of delen van beschermde zoogdieren aangetroffen. Alle locaties zijn ongeschikt als habitat voor grote in het wild levende zoogdieren. De familie Sewalt (Ursulineweg 5a) hebben een hond die losloopt op het terrein.

Op het gehele terrein en in de directe omgeving is veel bedrijvigheid. Rondom de woning is er sprake van allerhande activiteiten, het tuincentrum wordt geëxploiteerd en het braakliggende terrein is in gebruik als parkeerplaat. De Ursulineweg is een doorgaande weg waar veel fietsers en ander verkeer dagelijks gebruik van maken. Achter de planlocatie liggen paardenweiden. De tuinen rondom de woningen en de houtwal zijn mogelijk van enige betekenis voor zoogdieren.

Op basis van ligging, inrichting, permanente verstoring van de locatie en de habitatpreferentie van soorten is een essentiële functie voor zeldzame en kritische zoogdieren uitgesloten. Algemeen voorkomende en meer opportunistische soorten kunnen de locatie (ten dele) of incidenteel gebruiken voor diverse habitatfuncties. Voorbeelden van deze soorten zijn: bruine rat, bunzing, egel, huismuis, konijn, mol, spitsmuis, vos en woelmuis (allen Ff-wet tab. 1).

Voor zwaarder en strikt beschermde zoogdieren (Ff-wet; tab. 2, 3) geldt tevens dat op basis van de huidige verspreiding, habitatpreferentie, en ontbreken van sporen gesteld kan worden dat deze momenteel aannemelijk geen gebruik maken van het plangebied of de directe omgeving hiervan. Effecten op deze soorten kunnen derhalve worden uitgesloten.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van vleermuizen. De directe omgeving van het plangebied bestaat uit bosschages, lijnvormige groenelementen, verruimd open gebied en (oudere) gebouwen wat geschikt foerageer- en verblijfgebied kan zijn voor vleermuizen (Limpens et al., 1997; Dietz *et al.*, 2011).

De gevels en daken van de te slopen opstallen zijn dusdanig afgewerkt dat er geen potentiële invliegopeningen aanwezig zijn voor vleermuizen. Geen van deze gebouwen heeft een spouw. Enkele dakdelen van het tuincentrum zijn van binnen uit geïsoleerd en bieden derhalve geen potentiële verblijfplaats voor vleermuizen (figuur 4).

Figuur 5 De haag langs de achterzijde van het perceel is een lijnvormig element wat door vleermuizen gebruikt kan worden als vlieg- en foerageerroute (foto 1). Het terrein tegenover de planlocatie is geschikt foerageergebied (foto 2).

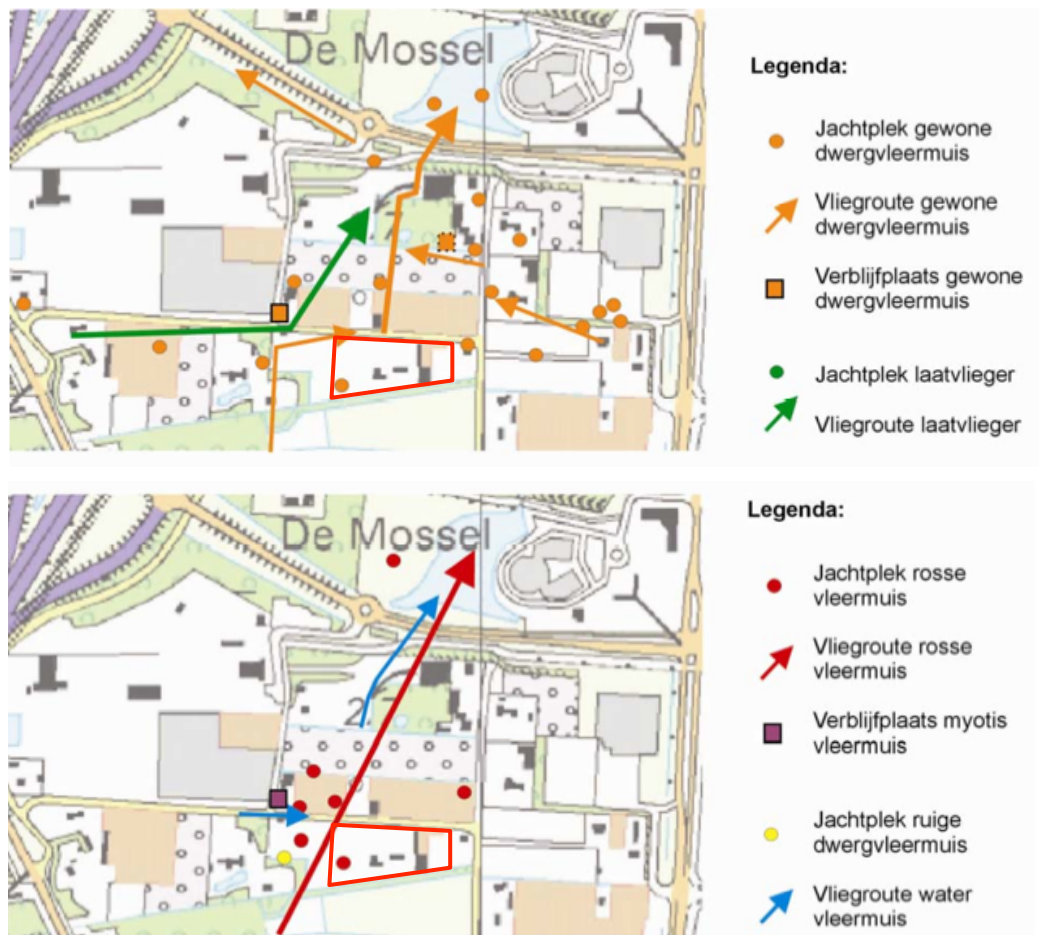
Evenals gebouwen kunnen bomen een verblijfplaats vormen voor vleermuizen. Boombewonende soorten maken met name gebruik van oude spechtengaten en door blikseminslag of storm veroorzaakte kieren en scheuren. Alle potentieel geschikte bomen zijn beoordeeld op de aanwezigheid van fysieke kenmerken en sporen. Geen van de aanwezige bomen in het plangebied komt in aanmerking als potentieel geschikt.

Uit een studie in 2008 bleek dat gewone dwergvleermuizen de hoge populieren als oriëntatiepunt gebruiken tijdens de foerageertochten. De vliegroutes van laatvlieger en watervleermuis lopen vanaf de Driftakkerweg via de Ursulineweg richting 'De Mossel' (figuur 5). Rosse vleermuizen vliegen in de jachtgebieden op een hoogte tussen de 5 en 20 meter, maar ook tot hoogtes van 40-50 meter zijn bekend. De soort heeft tijdens de vlucht geen sterke binding met landschapselementen (Limpens et al., 1997). Het braakliggende terrein naast de woning aan de Ursulineweg 5a wordt door rosse vleermuis en gewone dwergvleermuis gebruikt als foerageerlocatie.

De inrichting van het terrein is niet dusdanig dat specifieke omstandigheden aanwezig zijn die door een of meerdere soorten geprefereerd worden. Gedurende de actieve periode zullen vleermuizen (incidenteel) gebruik maken van het plangebied als foerageerhabitat of het gebied passeren vanwege de lage licht- en geluidsverstoring. De luwte langs de gebouwen, haag en groenstrook kan met name door dwergvleermuizen gebruikt worden om te foerageren.

Vleermuizen foerageren opportunistisch en gebruiken afhankelijk van het voedselaanbod een groot gebied. Het tijdelijk beperkt geschikt of ongeschikt raken van een foerageerlocatie heeft geen negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van een soort. De beoogde ontwikkeling voorziet in meer groen (particuliere tuinen) en een gevarieerder landschap wat in de regel gunstig is voor vleermuizen.

Figuur 5 Vliegroues, foerageerlocaties en verblijfplaatsen van vleermuizen aan de Ursulineweg en omgeving tijdens een studie in 2008. De ligging van de planlocatie is rood omlijnd, binnen de grenzen zijn een foerageerlocatie van rosse vleermuis en gewone dwergvleermuis bepaald. De figuren zijn overgenomen uit Jansen, 2008.

Tijdens de sloop en ontwikkeling kunnen foeragerende en passerende vleermuizen negatieve effecten ondervinden van verlichting of activiteiten in de schemerperiode. Conform artikel 10 van de Flora- en faunawet 'opzettelijke verontrusting' is dit verboden. Om verstoring te voorkomen dienen enkele mitigerende maatregelen (zie aanbevelingen) te worden uitgevoerd.

Alle bomen en gebouwen zijn geïnspecteerd op de potentiële aanwezigheid en sporen van vleermuizen. Om uiteenlopende redenen is het aannemelijk dat de locatie geen potentiële verblijflocaties aanwezig zijn. Een essentiële functie voor vleermuizen ten aanzien van foerageergebieden en vliegroutes wordt op basis van actuele situatie en resultaten uit een eerder onderzoek (Jansen, 2008) tevens niet verwacht. Mits maatregelen ten aanzien van verlichting worden getroffen tijdens de sloop en ontwikkeling, kunnen negatieve effecten ten aanzien van vleermuizen uitgesloten worden.

3.3 Reptielen

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde reptielen aangetroffen. Het voorkomen van hagedissen en slangen concentreert zich met name op zanderige en vochtige gebieden met heide- en grasvegetatie. In Nederland zijn dit de kuststrook, de Hoge Veluwe, typische terreinen in Zuid-Limburg en vergelijkbare landschapsdelen en -elementen elders.

In de regio is het voorkomen van: hazelworm, levendbarende hagedis en ringslang bekend (allen Ff-wet, tab. 3) (Creemers & Van Delft, 2009, Struijk, 2011, waarneing.nl, tab. 1). Het plangebied biedt geen geschikt habitat voor deze soorten. Incidentele waarnemingen van migrerende ringslangen zijn mogelijk op de planlocatie (Struijk, 2011). De locatie is kleinschalig en versnipperd, relatief hoge verstoring door mensen en een ongunstige inrichting. Op basis van de lokale verspreiding, habitatvoorkeuren, recente waarnemingen en de actuele situatie op de planlocatie kan een functie voor reptielen worden uitgesloten.

3.4 Amfibieën

In het plangebied zijn, behoudens een gewone pad, tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde amfibieën aangetroffen. In de directe omgeving is het voorkomen van kleine watersalamander, gewone pad, heikikker, bruine kikker en bastaardkikker bekend (Creemers & Van Delft, 2009, tab. 1, waarneming.nl). Op de planlocatie is geen oppervlaktewater aanwezig. In de beoogde plannen wordt echter wel oppervlaktewater gerealiseerd en aangesloten op bestaande watergangen (figuur 3).

Amfibieën maken gedurende een jaarcyclus gebruik van twee typen habitat, het overwinteringshabitat en het voortplantings/overzomeringshabitat. Het winterhabitat kan bestaan uit een scala aan vorstvrije plaatsen nabij bebouwing, in bossen, onder takkenhopen, hopen, sliblaag et cetera. Deze verblijfplaatsen worden ook wel het terrestrische habitat (=landhabitat) genoemd. Het voortplantingshabitat bestaat uit de aanwezigheid van al dan niet tijdelijke wateren met specifieke karakteristieken voor kritische soorten. Algemene soorten zoals gewone pad en kleine watersalamander zijn relatief opportunistisch en planten zich in veel typen wateren voort.

Het terrestrische habitat is bij voorkeur structuurrijk en ligt vaak in de directe omgeving van voortplantingswateren, de watergang langs de Ursulineweg is geschikt als voortplantingslocatie voor algemene soorten. In de directe omgeving zijn sloten en grotere oppervlaktewateren aanwezig. De houtwal, verruigde terreindelen, overhoekjes en vegetatie op de planlocatie kan functioneren als overwinteringslocatie.

De heikikker (Ff-wet, tab. 3) wordt nauwelijks aangetroffen in intensief gebruikt landschap, rond infrastructuur en bebouwing. De soort heeft een voorkeur voor natuurlijke wateren in heide- en veengebieden, het voortplantingswater bevindt zich vaak aan de rand van heideterreinen en schrale graslanden (Creemers & Van Delft, 2009). Het habitat wat door de heikikker geprefereerd wordt is niet aanwezig op de planlocatie en in de directe omgeving hiervan. Het voorkomen van de soort wordt, in combinatie met andere omgevingsfactoren, onwaarschijnlijk geacht.

Voor de algemeen voorkomende en licht beschermde soorten (FF-wet tab. 1) die mogelijk voorkomen op de locaties geldt vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen. Deze soorten gebruiken het plangebied mogelijk als overwinterings-, verblijfs- en voortplantingslocatie. In het kader van de Algemene zorgplicht wordt geadviseerd om de werkzaamheden op te starten of uit te voeren buiten de meest kwetsbare periodes.

3.5 Vissen

In de zuidoostelijke hoek van de planlocatie is de aanleg van een watergang voorzien (figuur 3). De bestaande watergang wordt intact gelaten. Mits de nieuwe watergang primair gerealiseerd wordt en de doorbraak plaatsvindt in de periode september-maart (buiten voortplantingsseizoen vissen), kunnen effecten op vissen worden uitgesloten.

3.6 Vlinders, libellen en overige ongewervelden

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde (dag)vlinders, libellen of overige ongewervelden waargenomen. Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn geen populaties bekend van zwaarder en strikt beschermde soorten (tabel 1, waarneming.nl). Voor alle locaties geldt dat alleen algemeen voorkomende vegetatie (=waardplanten) aangetroffen. Tevens zijn geen specifieke omgevingscondities aanwezig. Het is dan ook aannemelijk dat vooral algemeen voorkomende soorten gebruik maken van de planlocaties.

Het ontbreken van typische habitatkenmerken; oude bomen en bossen (o.a. kevers en mieren), typische waardplanten (o.a. libellen en vlinders), oppervlaktewater met structuurrijke oevers (libellen) en oude vennetjes (kevers, libellen) maakt dat het plangebied aannemelijk geen essentieel onderdeel van een mogelijk leefgebied is voor beschermde soorten. Tevens is in de directe omgeving zeer veel vergelijkbaar habitat aanwezig waardoor eventuele effecten geen invloed zullen hebben op het voortbestaan van insectenpopulaties. Negatieve effecten ten aanzien van deze soortgroepen worden dan ook niet verwacht.

3.7 Vogels

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek foeragerende, overvliegende en rustende vogels waargenomen (tabel 2). Jaarrond beschermde nestlocaties in de te slopen opstallen en bomen zijn niet aangetroffen. De te slopen opstallen bevatten geen sporen van- of zichtbare invliegaten die een potentiële nestlocatie voor gierzwaluw, spreeuw, kerkuil en steenuil zouden kunnen vormen.

Tabel 2 Waargenomen vogels op en nabij de planlocatie tijdens het veldbezoek. Bijlage 1 geeft een toelichting op de onder FF, HR/VR en RL toegepaste codering.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	FF	HR/VR	RL
Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	5	-	-
Ekster	<i>Pica pica</i>	5	-	-
Fazant	<i>Phasianus colchicus</i>	b	-	-
Groenling	<i>Chloris chloris</i>	b	-	-
Heggenmus	<i>Prunella modularis</i>	b	-	-
Houtduif	<i>Columba palumbus</i>	b	-	-
Kauw	<i>Corvus monedula</i>	b	-	-
Koolmees	<i>Parus major</i>	5	-	-
Merel	<i>Turdus merula</i>	5	-	-
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	5	-	-
Roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>	b	-	-
Scholekster	<i>Haematopus ostralegus</i>	b	-	-
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	5	-	-
Tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>	b	-	-
Turkse tortel	<i>Streptopelia decaocto</i>	b	-	-
Vlaamse gaai	<i>Garrulus glandarius</i>	b	-	-
Vink	<i>Fringilla coelebs</i>	b	-	-
Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>	b	-	-
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	5	-	-

De uiteenlopende terreininrichting biedt in meer of mindere mate faciliteiten met betrekking tot foerageer-, verblijf- en voortplantingsfuncties voor zangvogels. Gelet op de fysieke omstandigheden, samenstelling biotoop, de waargenomen soorten en de permanente verstoring door mensen zijn de locaties vermoedelijk enkel functioneel voor algemeen voorkomende soorten.

In de spanten van de kas, de houtwal achter de planlocatie, de haag en tuin langs de woning (ursulineweg 5a) of andere (rustige) overhoekjes kunnen kleine zangvogels en duiven een nestlocatie creëren. Mits van overheidswege hier expliciet vanaf geweken wordt (bijv. bij overzomerende grauwe ganzen en kolganzen) zijn alle vogels beschermd gedurende het broedseizoen (15 maart – 15 juli). Indien de sanering van het terrein wordt uitgevoerd in de broedperiode dient vooraf gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedgevallen. Sloop buiten het broedseizoen heeft echter de voorkeur.

Volgens de gegevens van natuurloket (tabel 1) komen 292 vogels van de Flora- en faunawet en 10 vogels van de Rode Lijst voor binnen het kilometerhok van het plangebied. Gelet op de huidige functie, gebruik en inrichting van de locatie is het onwaarschijnlijk dat deze een essentiële functie heeft voor veel beschermde en kwetsbare vogelsoorten. Aannemelijk betreft het hier waarnemingen uit de structuurrijke en grotendeels buitenstedelijke omgeving binnen het kilometerhok met onder andere: de Heiligenbergerbeek, de Mossel en omliggende natuurterreinen. (bijlage 2).

3.8 Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Landschap, Nationaal Park of Ecologische Hoofdstructuur. Binnen een straal van 3 kilometer zijn het Beschermd Natuurmonument 'Schoolsteegbosjes' en diverse EHS-structuren gelegen (figuur 6) (synbiosys.alterra.nl).

De voorgenoemde werkzaamheden zijn van relatief kleinschalig karakter en op dusdanige afstand van beschermde natuur- en EHS gebieden dat negatieve effecten (externe werking) kunnen worden uitgesloten.

Figuur 6 De planlocatie aan de Ursulineweg 5a (rode stip) maakt geen deel uit van een beschermd landschapstype. Op enige afstand van het plangebied zijn het Beschermd Natuurmonument 'Schoolsteegbosjes' (oranje arcering) en diverse EHS structuren (groene arcering) gelegen (bron: synbiosys.alterra.nl).

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies beoordeling Flora- en faunawet

- In het plangebied komen mogelijk beschermde diersoorten van de Flora- en faunawet voor. Tijdens dit onderzoek is het aannemelijk geworden dat het plangebied geen essentiële functie heeft voor zwaardere en strikt beschermde soorten. Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen.
- Als gevolg van verlichting kan tijdens de sanering en bouw een tijdelijk negatief effect optreden voor passerende en foeragerende vleermuizen. Middels enkele eenvoudige maatregelen kan verstoring worden voorkomen (mitigatie) waardoor er geen sprake is van overtreding.
- De spanten van de schuren en kas, de houtwal achter de planlocatie en de haag langs de oprit en de tuin voor de woning aan de Ursulineweg 5a zijn geschikt als nest/broedlocatie voor duiven en kleine zangvogels. Indien de sloopwerkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart/uitgevoerd (15 maart -15 juli) dient voorafgaand een nestcontrole te worden uitgevoerd om schade te voorkomen.
- De ruimtelijke ingreep leidt mogelijk tot tijdelijke verstoring van algemene soorten. Er worden verder geen beschermde soorten verwacht waarvoor, in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen, geen vrijstelling geldt conform de Flora- en faunawet.
- De planlocatie is geen onderdeel van een Natura 2000-gebied, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Landschap of Ecologische Hoofdstructuur. Negatieve effecten ten aanzien van externe werking op deze gebieden kan worden uitgesloten

4.2 Aanbevolen maatregelen en handelingen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig gehandeld worden met alle voorkomende flora en fauna (algemene Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige¹.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te geven in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.

---

¹ Het ministerie van El&I verstaat onder een deskundige persoon die; (1) Op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of (2) Als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus en/of (3) Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van soortenbescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties.

- In verband met verstoring van aanwezige dieren worden de werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uitgevoerd.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden bij voorkeur minimaal verlichten en hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (rood/groen licht, lichtbundel nederwaarts richten, geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).
- Inventarisatie van broedvogels door ter zake deskundige als werkzaamheden aan- en/of nabij gebouwen en het terrein in het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli) worden opgestart.

5 Literatuur

- Anonymus, 2015. Rapport HNL-2015-4014. Beknopte levering uit het NDFF. Het Natuurloket, Nijmegen
- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Jansen, E.A., 2008. Vleermuisvoorkomen in het plangebied Ursulineweg te Leusden. Functies, waarden en knelpunten. Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem (thans Nijmegen).
- Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij.
- Lindenholtz, J.G., 2012. Quickscan natuurtoets bedrijventerrein Ambachtszoom, Hendrik-Ido-Ambacht. Inventarisatie en beoordeling van natuurwaarden in het kader van natuurwet- en regelgeving. Ecogroen, Zwolle.
- Struijk, R.P.J.H., 2011. Het voorkomen van de ringslang in het plangebied 'De Buitenplaats', Leusden. Veldinventarisatie in opdracht van de gemeente Leusden. Stichting RAVON, Nijmegen.

Websites

- www.natuurloket.nl
- www.ruimtelijkeplannen.nl
- www.ravon.nl
- www.synbiosys.alterra.nl
- www.vleermuisprotocol.nl
- www.waarneming.nl

Bijlage 1 | Toelichting codering tabellen

Bij de tabellen in hoofdstuk 3 Resultaten inventarisatie worden de volgende afkortingen gebruikt: FF (Flora- & faunawet), HR/VR (Habitatrichtlijn/Vogelrichtlijn) en RL (Rode Lijst). Per waargenomen soortgroep wordt aangegeven welke status is toegekend. Onderstaand worden de toepasbare afkortingen nader toegelicht.

Flora- en faunawet

De beschermde status conform de Flora- en faunawet wordt betreffende de soortgroepen: vaatplanten, zoogdieren, amfibieën, reptielen en insecten onderverdeeld in 3 tabellen. Hierbij geldt dat algemeen beschermde soorten zijn opgenomen in tabel 1, zwaarder beschermde soorten in tabel 2 en strikt beschermde soorten in tabel 3. In paragraaf 1.3 is dit reeds toegelicht.

Gedurende de broedperiode zijn alle broedende vogels, hun broedplaatsen en de functionele hiervan beschermd. Van een aantal kwetsbare soorten zijn de rust- en verblijfplaatsen het gehele jaar beschermd. Hierbij worden 5 categorieën onderscheiden waarvan categorie 1 t/m 4 het gehele jaar beschermd zijn en categorie 5 alleen tijdens de broedperiode mits er geen 'zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden' zijn die een jaarrond bescherming rechtvaardigen.

Codering FF

Voor alle soortgroepen m.u.v. vogels geldt dat als een soort is opgenomen in tabel 1 deze wordt gecodeerd als FF 1, voor tabel 2 en 3 gelden respectievelijk FF 2 en FF 3.

Voor vogels niet zijnde opgenomen in een van de categorieën geldt de codering 'b' anders wordt desbetreffende categorie overgenomen als codering waarbij geldt dat categorie 1 wordt gecodeerd als FF 1

Habitatrichtlijn – bijlage IV

De soort is genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. De rijksoverheid moet voor deze soorten en hun voortplantings- of rustplaatsen, waarvoor ons land tot het natuurlijke verspreidingsgebied behoort, beschermingsmaatregelen nemen. In verband met ruimtelijke ingrepen dient voor deze soorten een ontheffing van art. 75 van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Als codering wordt 'IV' gebruikt.

Rode Lijsten

In opdracht van de rijksoverheid zijn in 2004 Rode Lijsten vastgesteld. Op de Rode Lijsten staan planten en dieren die worden bedreigd in het voortbestaan. De Lijsten hebben geen wettelijke status maar een beleidsondersteunende functie. De onderstaande codering wordt toegepast om de status te indiceren.

UW	uitgestorven op wereldschaal
UWW	in het wild uitgestorven op wereldschaal
VN	verdwenen uit Nederland
VNW	in het wild verdwenen uit Nederland
EB	ernstig bedreigd
BE	bedreigd
KW	kwetsbaar
GE	gevoelig

Bijlage 2 | Kmhok natuurloket

